

На службі Богові і Україні! *Ідейно-програмові засади Дружинників*

В першу чергу хочу застановитися над двома питаннями, а саме:

Що саме є ідейно-програмові засади?

Для чого вони потрібні в організації такої як СУМ?

*Слово **Ідеал** – (від грецького слова **ідея**) означає уявлення про найвищу досконалість, що, як взірець, норма і найвища мета, визначає певний спосіб і характер дії людини чи суспільного класу; найвища мета до якої прагнуть люди.*

*Слово **Програма** – (від грецького) означає виклад основних принципів, цілей і завдань організації.*

*Слово **Засада** – означає, в нашому випадку, основа.
Отже ідейно-програмові засади можна вяснити, як найвищий взірець принципів, цілей і завдань, які входять в основу нашої Спільки.*

Спілька Української Молоді є виховною організацією, якій потрібний Виховний Ідеал, що є образ ідеальної людини на якому виховується молоде покоління. Виховуючи інтелект, даючи дітям знання, ми так або інакше впливаємо на їхню волю і почуття. Все членство СУМ від наймолодшого Суменятка до найстаршого Сеньйора постійно виховується і вдосконалюється, черпаючи найкращі характерні риси і досягнення людства.

Порівнюючи Закони Старшого Юнацтва і Дружинників СУМ побачимо, як підноситься рівень знання, вимог і сподівань до нашого членства, як поширюється їхній світогляд, розвивається дія і праця.

Закони Старшого Юнацтва СУМ

1. Будь вірним(ою) Богові та сповняй Його заповіді
2. Пізнавай і люби Україну, борони її честь та будь гордим(ою) приналежністю до української нації
3. Будь вірним(ою) українській державницькій ідеї та працею для розвитку української держави
4. Люби і шануй своїх батьків та будь їм слухняним(ою)
5. Дорожи ім'ям Спільки Української Молоді та повинуйся її владі
6. Будь добрим(ою) і справедливим(ою) та допомагай ближнім у потребі
7. Шануй власну гідність і гідність других, плекай лад, дружбу і національну солідарність
8. Здобувай і поглиблюй знання, ушляхетнюй свої думки та поширюй свій світогляд
9. Пізнавай себе, плекай красу і силу духа та збагачуй гарними прикметами свій характер: будь чесним(ою), працьовитим(ою), точним(ою), обов'язковим(ою), правдомовним(ою) і лицарським(ою)
10. Плекай віру у власні сили, будь бадьорим(ою) і життєрадісним(ою)
11. Дбай про здоров'я і плекай силу і справність тіла
12. Пізнавай і люби природу

Світоглядіві Закони-Правди Дружинника СУМ

1. Своє життя завдячує Богові, Родові своєму – Нації і Батькам своїм. Тому пізнай ціль існування!
2. Немає більшого пізнання, як Правди Бога і нації своєї, а через них – себе самого. Тому, що без тих пізнань немає мірила правильного і неправильного, доброго і злого, рідного і чужого. Без цього пізнання затираються межі і шляхи до пізнання світу, всесвіту і всіх правд життя.
3. Коли ти знаєш себе і цілі свого життя, шукай собі звання, щоб ти міг розвинутися і проявити себе. Тільки виявлення себе – своїх талантів у їм відповідному званні приносить людині особисте щастя, а суспільству користь.
4. Праця – єдиний засіб зреалізування того, що існує в пляні. Без праці кожен талант, відчуття, пізнання, кожна мудрість і найкраща ідея – нездійснені – пропадають. Не творячи вартостей у чинах, творах, усі прикмети залишаються в людині в стані пасивному, в яловому, бо вони, не виявляючись і не розвиваючись зникають.
5. Витривалість і послідовність – важливі прикмети характеру. Праця людини лише тоді приносить вислід, коли вона **витривала і послідовна**. Успіхи від такої праці, як від одноразових випадків і щастя, або сприяючих обставин. Без витривалості і послідовності найкращі, хвилині успіхи приводять переможців до скорого упадку, а несподівані невдачі заломлять незаслужених переможців. Тільки витривалість і послідовність забезпечує від несподіваних неуспіхів у праці та досяганні намічених плянів та цілей.
6. Намічені цілі досягай негайно, як приготуєшся і не вичікуй кращих обставин для їх здійснення. Час нашого життя на землі не є залежний від нашої волі і ми не знаємо, коли Творець наш забажає нашого відходу з дочасного життя у вічність. Тому пам'ятаймо, що зроблене сьогодні є краще від залишеного на завтра. Геніальні люди, вмираючи замолоду, лишилися геніальними тому, що всіли своєчасно виявити себе творами. Багато цінних вартостей людської культури пропало лише тому, що її носії надто довго їх виношували, не всівши своєчасно виявитись. Тому тільки, що їх обставини замість кращати – погіршувались.
7. Вдосконалюйся і ставайся кращим через наслідування кращих. Ріст людини відбувається через розвиток її особовости, через досконалення прикмет характеру. Твій ріст і розвиток повинен характеризуватися органічністю української духовости і стимулюватися великими постаттями минулого, що служать тобі ідеалом, гідним наслідування. Як християн **життя святих** – так життя і творчість найкращих в історії нашого народу і всього людства, може підносити до вищого рівня прикмет характеру і творчих виявів.
8. Живи не тільки собою! Ти частина роду свого – нації і всього людства. Плекай **дружбу і побратимство** до найближчих по крові і духові свого оточення, розвивай почуття **патріотизму**, щоби краще служити своїй нації і Батьківщині та намагайся заступити її перед усім людством. Дбай про гідність, честь і славу. Дбаючи про честь і славу України, дбатимеш про власну гідність. Розвинивши ці почуття і вартості, навчишся теж боронити **Честь України**.
9. Життя узалежнює тебе від загалу і загал від тебе. Суспільне життя формується так, що доля тисячів одиниць часто залежить від керівництва однієї людини. Відповідальність її рішень є тисячі разів більша. І тоді одиниця мусить

- ставити вище від свого і від себе вимагати більше, як від усіх собі підчинених. Ця відповідальність називається обов'язком. Вчися бути обов'язковим, бо без цього не може існувати ніякий суспільний лад і твоє життя теж було б неможливим, оскільки воно залежне від обов'язковості інших. Отже немає твого індивідуального життя без загального, як загального без оперття на твоє індивідуальне. Тому плекай прикмети обов'язкової людини – *словність, точність і карність*.
10. Суспільність складається з тих, які кермують і тих, якими треба кермувати. Коли ти готуєшся керувати, найперше навчися слухати. Опісля починай від володіння собою. Усувай свої хиби, недобрі налоги. Підкоряй пристрасті волі та розумові. Тоді будеш зрівноважений, для себе непоблажливий, а в осуді інших *справедливий*. Без цього ти не зможеш виконувати доручення твоїх зверхників.
 11. Розважливість і рішучість хай стоять на сторожі всіх твоїх постанов, рішень і вчинків. Будь розважливий, коли видається, що треба рішати в частинках секунди, але рійшайся всеціло, навіть коли б здавалось, що все втрачене, немає таких обставин, щоб людський ум і воля резигнували з дії і бажання перемогти перешкоди. Часто найбільшою перешкодою є резигнація в остаточному і вирішальному моменті боротьби.
 12. Будь *Лицарським!* Служи правді і будь справедливий! Позбувайся егоїзму і честолюбности. Не зазнавайся, бо це є вияв меншевартости із за інтелектуальної обмежености. Пиха і гордість не личать лицареві, що розуміє і цінить вагу чести. Борони правду, але шануй гідність і думки інших. Вислухай їх спокійно, навіть коли вони не згідні з твоїм переконанням. Особливо шануй і вислухай думок старших людей, бо вони перевищують тебе досвідом навіть тоді, коли тобі здається, що вони поступаються перед тобою своїм знанням. Будь справедливий і помагай іншим, що не можуть оборонити себе власними силами: дітям, старшим, жінкам, хворим і калікам. Тобою піклувалися і ти зобов'язаний піклуватися тими, що потребують твоєї помочі.

Десять Правд Дружинника СУМ

1. **Бог створив твій рід (націю) і ти є продовженням роду твого.**
Тому Дружинникові СУМ ідеалом його є нація, як для нації (а через неї і для нього) абсолютною правдою життя є Бог.
2. **Твій рід (нація) є обдарований творчими талантами і ти теж покликаний творити.**
Тому Дружинник СУМ дбає, щоб він жив, як клітина організму своєї нації, творчо виповнював своє життя і допоміг здійснити велике призначення Боже, що його здійснює нація, прямуючи до своєї мети.
3. **Твоя нація наділена, як і ти і всі істоти, характером. Характер (особовість) є основою, що відрізняє тебе від інших людських істот і єднає тебе в одно з родом твоїм – нацією.**
Тому дружинник СУМ пізнає свій народ, його природу, характер, його вдачу, вивчаючи історію нації (усіх поколінь її), пізнаючи найкращих синів і дочок, у вчинках яких вичитує ідеї і знаходить дороговказ для своїх власних шляхів, ідей та вчинків.
4. **Твій рід (нація) – обраний для окремих завдань і він появився, як і всі інші, створений Богом.**
Тому Дружинник СУМ готується до завдань свого народу (своїх предків) і вивчає закони їхні та правди їхнього життя. Він хоче бути гідним лицарів-борців, що боронили свій край від княжих часів до сьогодні.
5. **Твій рід (нація) відданий боротьбі і кожне покоління його, як і ти – клітина роду твого.**
Тому Дружинник СУМ приймає всі життєві труднощі, перепони та дії ворогів своєї нації,

як заправу, що розвиває його характер лицаря, який волею Божою і післанництвом своєї нації покликаний є закріпити закони справедливості Божої на землі.

6. **Твій рід (нація) розвивається власними силами і ти здавайся на себе у боротьбі зі злом.**
Тому Дружинник СУМ плакає прикмету воїна. Його ідеалом є лицарскість князів Святослава, мудрість Володимира і Ярослава, хоробрість Мономаха, завзяття Романа, передбачливість Данила, жертвенність Байди Вишневецького, витривалість Гонти і одчайдушність воїнів УПА. Тому Дружинники СУМ готують своє покоління бути гідними спадкоємцями слави своїх предків.
7. **Твій і роду твого (нації) розвиток та вияв забезпечить тільки самостійна і від нікого незалежна держава.**
Тому Дружинник СУМ цінить державу, як найвищу форму життя нації. Усі соціальні, економічні, політичні і культурні форми життя народу, його волею і характером створені, гарантуються найкраще формою суспільного ладу – державою. Тому Дружинник СУМ готує себе до суспільно-політичних принципів тих організацій, що скріпляють принципи нації і держави, а з цим і кожної одиниці в них.
8. **Твій рід (нація) – поневолений. Боротьба за Україну і українську державу – це найосновніший і найголовніший обов'язок твій відносно роду (нації) твого.**
Тому Дружинник СУМ докладає всі здібності, знання і силу волі та думки, щоб приготувати себе гідно та стати воїном у боротьбі за українську державу.
9. **Твій рід (нація) є в твоїй крові і духові твому і кличе тебе бути вірним в кожен час, на кожній землі, де б ти не жив, твоїй Вітчизні-Україні, і помагати їй так, як це чинять брати і сестри твої на українській землі.**
Тому Дружинник СУМ не забуває, що служба українській нації впливає не лише з його свідомості, але в такій же мірі з вдячності та обов'язку, а перш за все з любові до його народу кровного і духового походження, за таланти, які він перейняв і яких він змінити не може, хіба тільки розвинути їх і висловитись ними. Тому Дружинник СУМ вивчає приклади з історії народів, що жили тисячі років у діаспорі (різних чужих країнах) і зуміли залишитись вірними духові та крові свого народу і по тисячах років мандрівок створили свою власну державу, щоб з неї промінювати культурою, духовою поживою для всіх розсіяних по світі синів і дочок одного народу.
10. **Твій рід (нація) – найбільше твоє добро на землі.**
Тому Дружинник СУМ вважає всі матеріальні цінності другорядними в порівнянні з духовими вартостями, які формуються культурою і забезпечуються державою, найвищими формами життя і буття нації. *Дежава є для Дружинника СУМ найвищою гарантією життя і розвитку нації, тому здобуття держави є одною з найважливіших цілей Дружинника СУМ.*
Це є третя основна мета поруч служби Богові і нації. Служба Дружинника СУМ своїй нації впливає з любові, віри, переконання і свідомої дії, тому вона є **безкомпромісовою** до ворогів української нації та її самостійності в усіх духових і матеріальних формах. Із світоглядних законів впливає плян праці, форма її організації та метод здійснювання.

Наше гасло Бог і Україна!

Як бачимо з Законів СУМ, наше гасло кристалізує цілеспрямованість, чи дороговказ, нашого розвитку і дії. На підставі ідейно- програмових засад ми стаємо на службу Богові і Україні.

Служба Україні наказує нам підкоряти свої інтереси потребам українського народу, але це зовсім не означає зректися особистого щастя і радощів життя. В житті людини діє парадоксальний закон: хто шукає лише особистого щастя і робить це основним правилом свого життя, той ніколи не знаходить його. Бо тоді життя людини робиться егоїстичним і дрібничковим і це ніколи не задовольнить людського духа. Справжні радощі, що охоплюють всю істоту людини і підносять її на височинь мають тільки ті, що служать великій ідеї.

Підкоряючи особисті інтереси інтересам Батьківщини, будучи вірним лицарем її, українець мусить поступатися своїм особистим амбіціям, коли цього вимагають суспільні справи. Виховання такої риси характеру є одною із найважливіших і найтрудніших завдань.

Не треба боятися вмерти за Батьківщину, але й нема потреби наражати себе на небезпеку і ризикувати своїм життям і життям своїх друзів, коли є можливість без цього досягти мети. Борець має бути мужнім і хоробрим, але разом з тим розсудливим.

Щоб виховати в нашій молоді дух єдності і братерства потрібно мобілізувати всі сили до цього: школи, молодечі і громадські організації, пресу і церкву. Власне церква відграватиме велику роль в цьому, тому, що віруючі християни не можуть сумніватися в тому, що в майбутньому здійсниться молитва про єднання святих церков, що підноситься підчас Служби Божої. Це приводить нас до Служби Богові.

Служба Богові - Християнство

Християнство є релігія універсальна. Тому наша молодь, стоячи на засадах християнства, не мусить замикатися лише в коло вузько-національних інтересів. Плекаючи свої кращі національні традиції, борючись за свою самостійну державу, українська молодь, разом з тим мусить не тільки плекати загально-людські ідеали, а й активно боротись за них, ставлячи за мету реалізацію Царства Божого на землі, як ступня до Царства Божого на небі.

Але Царство Боже, як об'єднання всього людства на засадах християнства зі збереженням свободи і всіх людських прав для кожної людини і кожної нації, не може наступити без боротьби з царством зла.

У цій велетенській боротьбі візьме участь і наша молодь, як словом так і ділом. Віримо, що ця боротьба закінчиться перемогою Правди і Добра.

В. Сенько.